

Johtokunta

Alakoulun opettajanhuoneessa A309

Pitkäkatu 8, 3. krs

Klo 18:00–20:01

Päätöksentekijät

Tero Heikkilä, puheenjohtaja

~~Minna Ranta~~

Sari Vertanen, varapuheenjohtaja

~~Kaisa Leino~~

Mikko Tuomi

~~Sara Robinson-Moncada~~

Hanna Jämsä

~~Katri Autere~~

Eija Pakarinen

~~Josephine Moate~~

Juha Paananen

~~Leena Lyytinen~~

Heikki Luumi

~~Mari Kalaja~~

Niina Rekiö-Viinikainen

~~Sampo Hankama~~

Olli-Pekka Salo

*Maarit Ilola

Tuomo Suontamo

~~Tuija Kilpeläinen~~

Jani Laaksonen

~~Josefiina Hukari~~

*Noomi Toukola

~~Jalmiina Pitkänen~~~~Aino-Elina Paananen~~~~Suvi Heinänen~~

*Brima Freeman

~~Siiri Sofia Luukkonen~~

Muut läsnäolijat

*Markus Leppiniemi

*Aapo Halonen

*Kirsti Koski

*Pekka Ruuskanen

torstai 5.3.2020

Huoltajien edustaja

Huoltajien edustaja

Huoltajien edustaja

Huoltajien edustaja

Opettajankoulutuslaitoksen
edustajaJyväskylän kaupungin
edustajaOpettajakunnan edustaja,
alakouluOpettajakunnan edustaja,
yläkouluOpettajakunnan edustaja,
lukioMuun henkilökunnan
edustajaOpettajaopiskelijoiden
edustajaYläkoulun oppilaiden
edustajaLukion oppilaiden
edustajaLukion oppilaiden
edustaja

Alakoulun rehtori

Yläkoulun rehtori

Lukion rehtori

Johtava rehtori

Allekirjoitukset

Allekirjoitettu

Tero Heikkilä, pj

Pekka Ruuskanen siht.

Sari Vertanen

Mikko Tuomi

Pöytäkirja julkipantu

30/3 2020

Otteen oikeaksi todistaa

Jyväskylässä ___/___2020

Tehtävän puolesta

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen

Otteen saaja

SISÄLLYS

7.	Kokousvirkaileijoiden valinta.....	2
8.	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	3
9.	Esityslistan hyväksyminen.....	4
10.	Ilmoitusasiat	5
11.	Työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2020–2021 LIITTEET 1-2	6
12.	Normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2020–2022 hyväksyminen	8
	LIITE 3	
13.	Normaalikoulun perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelman hyväksyminen	9
	LIITE 4	
14.	Ilmoitusasiat.....	10
15.	Kokouksen päättäminen.....	11

Johtokunta

2/5.3.2020

7

2

7.

Kokousvirkaileijoiden valinta

Valitaan kokouksen sihteeri ja kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.
Pöytäkirjan tarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina

Päätös:

Kokouksen sihteeriksi valittiin johtava rehtori Pekka Ruuskanen.
Pöytäkirjan tarkastajaksi ja tarvittaessa ääntenlaskijoiksi valittiin Sari Vertanen ja Mikko Tuomi.

	Kokous	Asia	Sivu
Johtokunta	2/5.3.2020	8	3

8.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esityslista on toimitettava kokouksen osallistujille vähintään kolme arkipäivää ennen kokousta.

Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja vähintään puolet johtokunnan jäsenistä on läsnä.

Esityslista on postitettu johtokunnan jäsenille 18.2.2020.

Johtavan rehtorin esitys: Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Johtokunta

2/5.3.2020

9

4

9.

Esityslistan hyväksyminen

Johtavan rehtorin esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi

Päätös: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi yhdellä asialisäyksellä ilmoitusasioihin.

Johtokunta

2/5.3.2020

10

5

10.

Ilmoitusasiat

a)

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen kertoi Normaalikoulun tilinpäätöksestä v. 2019 ja budjetista v. 2020.

b)

Lukion rehtori Kirsti Koski piti lukion opetussuunnitelmatyön LOPS2021 ajankohtaiskatsauksen.

c)

Yläkoulun rehtori Aapo Halonen kertoi yläkoulun oppilaan määräaikaisen erottamisen toteutumisesta.

Johtavan rehtorin ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

	Kokous	Asia	Sivu
Johtokunta	2/5.3.2020	11	6

11.

Työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2020–2021

Perusopetusta antavan koulun työajasta määrätään Perusopetuslain 23 §:ssä ja Perusopetusasetuksen 7 §:ssä. Lukiolaissa ja -asetuksessa ei ole määräyksiä työ- eikä loma-ajoista.

Perusopetuslain 23 §:n teksti kuuluu seuraavasti:

Perusopetuksessa lukuvuosi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Lukuvuodessa on 190 työpäivää. Asianomaisen ministeriön luvalla työpäivien määrä voi erityisestä syystä olla säädettyä suurempi. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään kuitenkin muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuvat itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä.

Lukuvuoden koulutyön päättymisajankohdasta säädetään asetuksella.

Perusopetusasetuksen 7 §:n teksti on seuraava:

Lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä.

Lukuvuoden 2020–2021 työ- ja loma-aikoja on valmisteltu koulun rehtoriryhmässä Jyväskylän kaupungin tekemän päätöksen pohjalta. Työ- ja loma-ajat on käsitelty alakoulun opettajakunnan kokouksessa 11.12.2019 ja yläkoulun ja lukion opettajakunnan kokouksessa 4.12.2019.

Ehdotus lukuvuoden 2020–2021 työ- ja loma-ajoiksi on seuraava:

Koulutyö alkaa keskiviikkona 12.8.2020

Norssin päivä lauantaina 3.10.2020

Syyslomaa vietetään 12.10.–16.10.2020 (viikko 42)

Joululoma 20.12.2020–6.1.2021

Kevätlukukausi alkaa siis torstaina 7.1.2021

Talvilomaa vietetään 1.3.–5.3.2021 (viikko 9)

Pääsiäisloma on 2.4.–5.4.2021

Vapaapäivä perjantaina 14.5.2021

Lukuvuosi päättyy lauantaina 5.6.2021.

Lukuvuodessa on 190 työpäivää. Niitä vähentävät muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi osuvat itsenäisyyspäivä (sunnuntai 6.12.2020), loppiainen (keskiviikko 6.1.2021) ja vapunpäivä (lauantai 1.5.2021). Tässä ehdotuksessa on syyslukukaudella 90 työpäivää ja kevätlukukaudella 99 eli yhteensä 189 työpäivää, mikä on säädösten edellyttämä määrä.

	Kokous	Asia	Sivu
Johtokunta	2/5.3.2020	11	7

Työ- ja loma-ajat ovat lähes samat kuin Jyväskylän kaupungin toimialajohtajan päättämät. Normaalikoulussa on koulupäivä lauantaina 3.10.2020 ja vastaavasti vapaapäivä perjantaina 14.5.2021.

LIITE 1. Normaalikoulun alakoulun opettajakunnan ja yläkoulu-lukion opettajakunnan esitys lukuvuoden 2020–2021 työ- ja loma-ajoiksi.

LIITE 2. Jyväskylän kaupungin sivistyksen toimialajohtaja Eino Leisimon päätös § 105/2019 esi- ja perusopetuksen koulujen työ- ja loma-ajoista lukuvuonna 2020–2021.

Johtavan rehtorin ehdotus:

Johtokunta päättää Normaalikoulun työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2020–2021 opettajakunnan esityksen mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen ja liitteen 1 mukaisesti.

	Kokous	Asia	Sivu
Johtokunta	2/5.3.2020	12	8

12.

Normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2020–2022 hyväksyminen

Johtavan rehtorin esitys:

Normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitystä vuosille 2020–2022 on valmisteltu rehtoryöryryhmässä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on käsitelty alakoulun opettajakunnan kokouksessa, yläkoulun ja lukion opettajakunnan kokouksessa, alakoulun oppilaskunnan hallituksen, yläkoulun oppilaskunnan hallituksen ja lukion opiskelijakunnan hallituksen kokouksissa.

Hyväksytään Normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2020–2022.

LIITE 3.

Päätös: Hyväksyttiin liitteeseen 3 tehtyjen täsmennyksien mukaisesti.

	Kokous	Asia	Sivu
Johtokunta	2/5.3.2020	13	9

13.
Normaalikoulun perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelman hyväksyminen

Koulumme yhteisölliset oppilashuoltoryhmät ovat päivittäneet perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelmaa.

Uutta lainsäädäntöä tai ohjeistusta ei asiaan ole tullut, mutta oppilashuoltosuunnitelman päivittäminen on ajankohtaista käytännön työn näkökulmasta.

Päivitetty oppilashuoltosuunnitelma löytyy perusopetuksen opetussuunnitelman liitteistä (sopimukset ja suunnitelmat)
<https://peda.net/jyu/normaalikoulu/ops/suunnitelmat/po>

Alakoulun ja yläkoulu-lukion opettajakunnat ovat käsitelleet päivitettyä oppilashuoltosuunnitelmaa 12.2.2020 ja esittävät johtokunnalle sen hyväksymistä.

Rehtorin esitys

Keskustellaan ja hyväksytään päivitetty perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma käyttöön heti.

LIITE 4: <https://peda.net/jyu/normaalikoulu/ops/suunnitelmat/po>

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Johtokunta

2/5.3.2020

14

10

14.

Ilmoitusasiat

a)

Normaalikoulun johtokunnan seuraavien kokouksien ajankohdat ovat:

Johtokunnan varsinaiset kokoukset ovat:

tiistaina 19.5.2020 klo 18.00–21 (yläkoulun ja lukion luokassa 1038, Yliopistonkatu 1).

Johtokunnan varsinaiset kokoukset lukuvuonna 2020–2021 ovat tiistaina 17.11.2020 klo 18.00–21.00 (yläkoulun ja lukion luokassa 1038, Yliopistonkatu 1), torstaina 4.2.2021 klo 18.00–21:00 (alakoulun opettajanhuoneessa, 3 krs., Pitkäkatu 8) ja tiistaina 25.5.2021 klo 18.00–21:00 (yläkoulun ja lukion luokassa 1038, Yliopistonkatu 1).

Lisäksi tarvittaessa pidetään iltakoulukokouksia.

Johtavan rehtorin esitys: Hyväksytään esityksen mukaisesti.

Päätös: Seuraavien kokouksien ajankohdat hyväksyttiin yllä olevan esityksen mukaisesti.

Kokous

Asia

Sivu

Johtokunta

2/5.3.2020

15

11

15.

Kokouksen päättäminen

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20:01.

NORMAALIKOULUN TYÖ- JA LOMA-AJAT LUKUVUONNA 2020–2021

Hyväksytty johtokunnan kokouksessa 5.3.2020

vko		ma	ti	ke	to	pe	la	
32	03.08 - 07.08.							
33	10.08. - 14.08.			12	13	14		
34	17.08. - 21.08.	17	18	19	20	21		
35	24.08. - 28.08.	24	25	26	27	28		
36	31.08. - 04.09.	31	01	02	03	04		
37	07.09. - 11.09.	07	08	09	10	11		
38	14.09. - 18.09.	<u>14</u>	15	<u>16</u>	17	<u>18</u>		
39	21.09. - 25.09.	<u>21</u>	<u>22</u>	23	<u>24</u>	<u>25</u>		
40	28.09. - 02.10.	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>30</u>	<u>01</u>	02	03	
41	05.09. - 09.10.	05	06	07	08	09		
42	12.10. - 16.10.	SYYSLOMA						
43	19.10. - 23.10.	19	20	21	22	23		
44	26.10. - 30.10.	26	27	28	29	30		
45	02.11. - 06.11.	02	03	04	05	06		
46	09.11. - 13.11.	09	10	11	12	13		
47	16.11. - 20.11.	16	17	18	19	20		
48	23.11. - 27.11.	23	24	25	26	27		
49	30.11. - 04.12.	30	01	02	03	04		
50	07.12. - 11.12.	07	08	09	10	11		
51	14.12. - 18.12.	14	15	16	17	18	19	
52	21.12. - 22.12.	-	-	-	-	-		
		TYÖPÄIVIÄ 90						

vko		ma	ti	ke	to	pe	la	
01	07.01 - 08.01.	-	-	-	07	08		
02	11.01. - 15.01.	11	12	13	14	15		
03	18.01. - 22.01.	18	19	20	21	22		
04	25.01. - 29.01.	25	26	27	28	29		
05	01.02. - 05.02.	01	02	03	04	05		
06	08.02. - 12.02.	08	09	10	11	12		
07	15.02. - 19.02.	15	16	17	18	19		
08	22.02. - 26.02.	22	23	24	25	26		
09	01.03. - 05.03.	TALVILOMA						
10	08.03. - 12.03.	08	09	10	11	12		
11	15.03. - 19.03.	15	<u>16</u>	17	<u>18</u>	<u>19</u>		
12	22.03. - 26.03.	<u>22</u>	23	<u>24</u>	25	<u>26</u>		
13	29.03. - 01.04.	<u>29</u>	<u>30</u>	31	<u>01</u>	-		
14	06.04. - 09.04.	-	06	07	08	09		
15	12.04. - 16.04.	12	13	14	15	16		
16	19.04. - 23.04.	19	20	21	22	23		
17	26.04. - 30.04.	26	27	28	29	30		
18	03.05. - 07.05.	03	04	05	06	07		
19	10.05. - 14.05.	10	11	12	-	-		
20	17.05. - 21.05.	17	18	19	20	21		
21	24.05. - 28.05.	24	25	26	27	28		
22	31.05. - 05.06.	31	01	02	03	04	05	
		TYÖPÄIVIÄ 99						

Työpäiviä yhteensä 189 (190 – loppiainen)

Syyslukukausi 12.8.- 19.12.2020

Norssin päivä 3.10.2020

Syysloma viikko 42

Syksyn lakkiaiset 4.12.2020 klo 13.30

Kevätlukukausi 7.1.-5.6.2021

Talviloma viikko 9

Alleviivattu, yo-kirjoitukset

Lihavoitu, lukion koepäivät

Yläindeksi = palkkinumero

1.jakso 12.8.-1.10.2020, 37 työpäivää

2.jakso 2.10.-2.12.2020, 40 työpäivää

3.jakso 3.12.2020-10.2.2021, 38 työpäivää

4.jakso 11.2.-14.4.2021 38 työpäivää

5. jakso 15.4. – 5.6.2021., 36 työpäivää

ESI- JA PERUSOPETUKSEN TYÖ- JA LOMA-AJAT LUKUVUONNA 2020-2021

2020	ELOKUU					SYYSKUU					LOKAKUU					MARRASKUU					JOULUKUU										
vko	32	33	34	35	36	36	36	37	38	39	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	49	49	50	51	52	53					
ma	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	7	14	21	28					
ti	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29				
ke	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30				
to	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	3	10	17	24	31				
pe	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	4	11	18	25	4	11	18	25		
la	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	5	12	19	26	5	12	19	26	
su	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29	6	13	20	27	6	13	20	27
	Työpäiviä 14					Työpäiviä 22					Työpäiviä 17					Työpäiviä 21					Työpäiviä 15					89					

2021	TAMMIKUU					HELMIKUU					MAALISKUU					HUHTIKUU					TOUKOKUU					KESÄKUU									
vko	53	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22	22									
ma	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	3	10	17	24	31									
ti	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	4	11	18	25	1									
ke	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	5	12	19	26	2									
to	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	6	13	20	27	3									
pe	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	7	14	21	28	4									
la	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29									
su	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30								
	Työpäiviä 17					Työpäiviä 20					Työpäiviä 18					Työpäiviä 20					Työpäiviä 20					5					100				

Lukuvuodessa tulee olla 190 työpäivää. Niitä vähentävät muuksi arkipäiväksi kuin lauantaisi osuvat itsenäisyyspäivä (6.12.), loppiainen (6.1.) ja vappu (1.5.).
 Koulu päättyy viikon 22 viimeisenä arkipäivänä. Lukuvuonna 2020-2021 on 189 työpäivää. Lisäksi koulu voi korvata yhden arkipäivän lauantai-koulupäivällä.

KOULUPÄIVÄT

SYSSLUKUKAUSI	12.8.-19.12.2020	89
KEVÄTLUKUKAUSI	7.1.-5.6.2021	100
Esiopetus	7.1.-31.5.2021	
YHTEENSÄ		189

Syysloma	12.-18.10.2020
Joululoma	20.12.2020-6.1.2021
Talviloma	1.-7.3.2021

12	lukukauden alkamis-/päättymispäivä
12	lomapäivä
6	pyhä/arkkipyhä
31	esiopetus päättyy

Jyväskylän normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2022

Normaalikoulu noudattaa Jyväskylän yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, jossa yliopisto sitoutuu edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisemään syrjintää kaikessa toiminnassaan:
<https://uno.jyu.fi/fi/ohjeet/yliopisto-tyonantajana/tyosuojelu-ja-tasa-arvo/tasa-arvo>

Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki ovat toisiaan täydentäviä lakeja. Molempia yhdistää syrjinnän kieltö. Tasa-arvolaisissa syrjintäperusteena on sukupuoli. Yhdenvertaisuuslaki kattaa muut syrjinnän perusteet, joihin kuuluu myös seksuaalinen suuntautuminen. Lisätietoja: <http://www.yhdenvertaisuus.fi/>

1. Toimintatavat

Normaalikoulun toiminta tukee jokaisen oppilaan ja opiskelijan tasa-arvoista ja yhdenvertaista kasvua osallisuuteen, opiskeluun ja oppimiseen. Tavoitteena on, että henkilöstöllä on yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia ja kehittää itseään.

Normaalikoulu toteuttaa seuraavia tavoitteita ja toimenpiteitä:

Puhutaan

Ensimmäinen tavoite ja toimenpide on puhua enemmän tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Tarvitaan luontevaa, avointa keskustelua tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta sekä niiden pohtimista yhteisesti.

Koulun kaikkia käytäntöjä, toimintatapoja ja oppiaineistoja tulee arvioida tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta. Koulua arvioidaan erilaisten kyselyjen ja palautteiden avulla. Tällaisia ovat alakoulun, yläkoulun ja lukion kouluterveyskyselyt, lukion opiskelijakysely, opettajaharjoittelijoiden palautekysely, henkilöstön työhyvinvointikysely ja muut mahdolliset kyselyt. Näillä selvitetään, edistävätkö tavat, käytännöt ja aineistot tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista vai estävätkö ne sitä.

Puututaan

Toinen tavoite ja toimenpide on puuttua eriarvoiseen kohteluun herkästi, nimetä se ja saattaa kaikkien tietoon, kenelle kertoa, jos tulee kohdelluksi tasa-arvon tai yhdenvertaisuuden vastaisesti. Oppilas ja opiskelija kertovat opettajalle tai

rehtorille tai oppilashuoltohenkilöstölle, opettaja ja muu henkilöstön jäsen rehtorille tai dekaanille, rehtori dekaanille.

<https://www.norssi.jyu.fi/alakoulu/oppilashuolto>

<https://www.norssi.jyu.fi/ylakoulu/oppilashuolto>

<https://www.norssi.jyu.fi/lukio/opiskelun-tuki/opiskeluhuolto>

Opettajan, rehtorin ja esimiehen tehtävä on puuttua eriarvoiseen kohteluun siten, että se loppuu. Jos eriarvoinen kohtelu kuitenkin jatkuu, tulee siitä kertoa jollekin toiselle henkilölle. Yliopistoyhteisön jäsen voi kysyä neuvoa yliopiston häirintäyhdyshenkilöiltä: <https://uno.jyu.fi/fi/yliopisto/yhteisöllisen-kehittamisen-ryhmat/toimikunnat/yhdenvertaisuus-ja-tasa-arvotoimikunta/yhdenvertaisuus-ja-tasa-arvotoimikunta>

Erityistä huomiota kiinnitetään seksuaaliseen ja sukupuolen perusteella tapahtuvaan häirintään.

Häirintä luo kiusallisen, leimaavan, halventavan, nöyryyttävän tai uhkaavan ilmapiirin. Häirintä voi olla sanallista, sanatonta tai fyysistä. Se loukkaa yksityisyyttä tai koskemattomuutta.

Älä hyväksy häirintää. Jos huomaat tai koet häirintää, osoita, ettet hyväksy sitä. Sano esimerkiksi, ettei noin voi tai saa sanoa tai toimia. Älä ole hiljaa tilanteessa, jossa sinuun tai johonkin toiseen henkilöön kohdistuu häirintää. Jos häirintä ei lopu heti, kerro opettajalle tai esimiehelle. Jos he eivät toimi, kerro toiselle opettajalle tai toiselle esimiehelle. Älä jää pohtimaan asiaa yksin.

Vaikka kiusaaminen ja häirintä ovat usein ryhmäilmiöitä ja niistä tiedetään laajasti, niistä vaietaan. Vaikeneminen voi osoittaa hyväksymistä, välinpitämättömyyttä ja alistumista. *Kerro koulu- tai työtovereillesi kokemuksestasi tai havainnoistasi. Puhu niistä. Osoita, että välität.*

Kehitytään

Kolmas tavoite ja toimenpide on seurata yliopiston ja yhteiskunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskeskustelua ja tiedottaa siitä. Tarvitaan luotettavaa ja ajantasaista tietoa tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

Tieto lisää tasa-arvoa ja tietämättömyys ylläpitää eriarvoisuutta.

Normaalikoulun johtokunta ja rehtorit vastaavat tasa-arvotyön suunnittelusta, tiedottamisesta, seurannasta ja kehittämisestä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehittämiseen osallistuvat perusopetuksen

oppilaat, lukion opiskelijat, huoltajat, opettajaksi opiskelevat, opettajat ja muu henkilökunta.

2. Mikä on syrjintää?

Välitöntä syrjintää on yksilön tai ryhmän kohtelemine eri tavoin kuin muita ilman hyväksyttävää perustetta.

Välillistä eli epäsuoraa syrjintää on näennäisesti puolueeton käytäntö, tieto tai toimintatapa, joka asettaa toisen tai toiset muita heikompaan asemaan.

Piilosyrjintää ovat vähättely, poissulkeminen, tuen puute ja sivuuttaminen.

Rakenteellista syrjintää on ajattelu, ettei syrjiviä käytäntöjä voi muuttaa.

Moniperusteisessa syrjinnässä yksilöä tai ryhmää syrjitään monella eri perusteella.

Häirintä ja epäsiällinen kohtelu ovat syrjintää.

Ohje tai käsky syrjiä on syrjintää.

Vastatoimet ovat syrjintää: jokaisella on oikeus vedota syrjinnän vastaiseen säädäntöön ilman, että siitä on hänelle haittaa.

Kohtuullisten mukautusten epääminen on syrjintää.

Esteettömyys tarkoittaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön toteutumista niin, että jokainen voi ominaisuuksistaan huolimatta toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa.

3. Laki velvoittaa suunnitteluun

Tasa-arvo tarkoittaa samanarvoisuutta. Kaikilla työpaikoilla, joissa on vähintään 30 työntekijää, on ollut tasa-arvoa koskeva suunnitteluelvollisuus vuodesta 1995. Tasa-arvolain (1986) kokonaisuudistus vuonna 2005 toi tämän velvoitteen oppilaitoksille. Tasa-arvolain muutos vuonna 2014 toi suunnitteluelvoitteen kaikille opetuksen ja koulutuksen järjestäjille ja uusi yhdenvertaisuuslaki (2014) yhdenvertaisuutta koskevan suunnitteluelvoitteen opetuksen ja koulutuksen järjestäjille.

Tasa-arvolain päämäärä on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten

asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. (Tasa-arvolaki 1-3 §)

Tasa-arvolain mukaan opetusta tai koulutusta järjestävän on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla ja naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen ja että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tasa-arvolain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. (Tasa-arvolaki 5 §)

4. Yhdenvertaisuus laajentaa tasa-arvon käsitettä

Kun tasa-arvon käsite viittaa arkikielessä useimmin sukupuolten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuus laajentaa tasa-arvon käsitettä. Yhdenvertaisuus tarkoittaa perustuslain kuudennessa pykälässä kaikkien kansalaisten tasa-arvoista kohtelua, kaikkien yhdenvertaisuutta lain edessä ja sitä, ettei ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eriarvoiseen asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella. (Perustuslaki 6 §)

Yhdenvertaisuuslain (6 §) mukaan koulutuksen järjestäjän on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan, ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi ja huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on edistää yhdenvertaisuutta, ehkäistä syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. (Yhdenvertaisuuslaki 1 §)

Yhdenvertaisuussuunnittelun päämäärä on syrjinnän tunnistaminen, siihen puuttuminen, toiminnan ja käytäntöjen yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi, yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden toteuttaminen ja osallisuuden lisääminen. (Yhdenvertaisuussuunnittelun opas. Sisäasiainministeriö 2010, 14.)

5. Tasa-arvon vastakohta on eriarvoisuus

Tasa-arvon vastakohta on eriarvoisuus ja eriarvoinen kohtelu voi olla syrjintää. Syrjintää on se, kun henkilöä tai ryhmää kohdellaan eri tavoin kuin muita jonkin ominaisuuden perusteella ilman, että kohtelulle on hyväksytty oikeutus, kuten ikäraja äänestettäessä.

Syrjintä voi olla tahallista tai tahatonta. Se voi olla suunnitelmallista ja harkittua tai se voi johtua tavoista tai käytännöistä, joihin ei ole kiinnitetty huomiota. On esimerkiksi totuttu puhumaan tai toimimaan tavoilla, jotka loukkaavat,

vähättelevät tai sulkevat pois toisia.

Monenlaiset käytännöt ja rakenteet voivat ylläpitää ja tuottaa eriarvoisuutta. Siksi koulun kaikkia käytäntöjä, toimintatapoja ja oppiaineistoja on arvioitava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta.

Tasa-arvolaisissa mainitut syrjintäperusteet ovat sukupuoli ja sukupuolivähemmistöön kuuluminen. Sen mukaan syrjintää ovat välitön syrjintä, välillinen syrjintä, seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä. (Tasa-arvolaki 7 §)

Yhdenvertaisuuslaissa mainitut syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy. (Yhdenvertaisuuslaki 8 §)

Perustuslaissa syrjintä on kielletty kaikilla henkilöön liittyvillä perusteilla. (Perustuslaki 6 §)

Hyväksyminen ja uusiminen

Uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään lukuvuonna 2022–2023.

Jyväskylässä 5.3.2020

Jyväskylän yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2019-2020
<https://uno.jyu.fi/fi/ohjeet/yliopisto-tyonantajana/tyosuojelu-ja-tasa-arvo/tasa-arvo>

Jyväskylän normaalikoulun opiskeluhoitosuunnitelma

<https://www.norssi.jyu.fi/alakoulu/oppilashuolto>

<https://www.norssi.jyu.fi/ylakoulu/oppilashuolto>

<https://www.norssi.jyu.fi/lukio/opiskelun-tuki/opiskeluhoolto>

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>

Tasa-arvovaltuutettu

<https://www.tasa-arvo.fi/web/fi/etusivu>

Yhdenvertaisuuslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) Lapsen oikeuksien sopimus

<https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/>

Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/he_284+2014.pdf#search=HE%20284%2F2014

Seksuaalikasvatuksen standardit Euroopassa (Maailman terveysjärjestö WHO)

<https://www.julkari.fi/handle/10024/80220>